MIND | MAQSUT NARIKBAYEV INSTITUTE FOR NETWORK AND DEVELOPMENT

MNU
RESEARCH & INNOVATION NEWS DIGEST | 10/2026

MNU ай сайынғы дайджесті ғылым және инновациялар саласындағы негізгі оқиғалар, жетістіктер мен бастамаларға шолу жасайды.

Университет серіктестік байланыстарды кеңейту, пәнаралық зерттеулер мен бірлескен жобаларды дамыту арқылы Қазақстан мен шетелдік ғалымдар мен тәжірибелі мамандар әлеуетін біріктіріп, заманауи өзекті мәселелерді шешуге бағытталған жетекші зерттеу орталығы мәртебесін нығайтып келеді.

MIND | MAQSUT NARIKBAYEV INSTITUTE FOR NETWORK AND DEVELOPMENT

АЛҒЫС СӨЗ

«Maqsut Narikbayev University ашық ғылым мәдениетін нығайтып, пәнаралық зерттеулерді дамытып, жасанды интеллект технологияларын құқық және басқару салаларындағы білім беру үдерісіне жүйелі түрде енгізіп келеді.

Алдағы уақытта Research Collaboration Platform іске қосу, Horizon Europe бағдарламасы шеңберінде қатысуды қолдау және MIND Talks бастамасын ғылыми диалог алаңы ретінде дамыту стратегиялық басымдық ретінде айқындалды.

Барлық оқытушылар, зерттеушілер және студенттерге MNU-дың ғылыми әлеуетін дамытуға қосқан үлестеріңіз үшін алғыс білдіремін!»

СЕРГЕЙ ПЕН

MNU Басқарма төрағасының ғылым, инновациялар және жасанды интеллект жөніндегі орынбасары

ҒЫЛЫМИ ЖАРИЯЛАНЫМДАР МЕН ЖЕТІСТІКТЕР

ОЛЖАС СЕЙТЖАНОВ

TEACHING PROFESSOR MNU

«Differentiation of Responsibility for Laser Interference» мақаласында авиация қауіпсіздігіне төнетін технологиялық қатерлер, соның ішінде ұшақ экипажына лазерлік әсер ету мәселесі қарастырылады. Автор құқықтық жауапкершілікті саралауды ұсынады.

МАҚАЛАНЫ ТОЛЫҚ ОҚУ

НУРЖАН ЕШНИЯЗОВ

ASSOCIATE PROFESSOR MNU

2005 жылғы сотты таңдау туралы және 2019 жылғы шетелдік сот шешімдерін тану мен орындау туралы Гаага конвенцияларын ратификациялау мәселелеріне арналған мақалада олардың азаматтық және коммерциялық істер үшін маңызы талданады.

МАҚАЛАНЫ ТОЛЫҚ ОҚУ

ҒЫЛЫМИ ЖАРИЯЛАНЫМДАР МЕН ЖЕТІСТІКТЕР

ЖАНДОС ЖЕТИБАЕВ

TEACHING PROFESSOR MNU

«Банктік қарыздар мен микрокредиттер алудан ерікті түрде бас тарту» мақаласында кредит алудан бас тартудың құқықтық табиғаты және кредитор тыйымды бұзған жағдайдағы құқықтық салдар қарастырылады.

МАҚАЛАНЫ ТОЛЫҚ ОҚУ

РОМАН МЕЛЬНИК

ASSOCIATE PROFESSOR MNU

«Нормативтік құқықтық актілерді ресми түсіндіру актілері: қолдану және сот бақылауы мәселелері» мақаласында заңнаманы ресми түсіндіру актілерін қолдану мен оларды сотта бақылау мәселелері зерттеледі.

МАҚАЛАНЫ ТОЛЫҚ ОҚУ

ҒЫЛЫМИ ЖАРИЯЛАНЫМДАР МЕН ЖЕТІСТІКТЕР

ДАНА ӨТЕГЕН

TEACHING PROFESSOR MNU

Қазақстанның мемлекеттік басқаруындағы жасанды интеллект туралы мақала дербес деректерді қорғау және қоғам сенімін сақтау тәуекелдерін талдайды. Автор цифрлық мемлекеттің тиімділігі мен адам құқықтары арасындағы теңгерімді қамтамасыз ететін құқықтық және ұйымдастырушылық тетіктерді ұсынады.

МАҚАЛАНЫ ТОЛЫҚ ОҚУ

ҚАНАТ АБДУЛЛА

ASSOCIATE PROFESSOR MNU

«Environmental Pollution, Health, and Economic Development» мақаласы ауаның ластануы, халық денсаулығы, адами капитал және экономикалық даму арасындағы байланысты зерттейді. Білім деңгейі мен энергия тұтынуды ескергенде өлім-жітім мен табыс арасындағы байланыс әлсірейді.

МАҚАЛАНЫ ТОЛЫҚ ОҚУ

ҒЫЛЫМИ ЖАРИЯЛАНЫМДАР МЕН ЖЕТІСТІКТЕР

НИКИТА ЛЮТОВ

ASSOCIATE PROFESSOR MNU

Мақала платформалық жұмыспен қамтуға қатысты халықаралық еңбек стандарттары мен ЕАЭО елдерінің заңнамасын талдайды. Автор ұлттық заңнаманы еңбек етудің жаңа нысандарына бейімдеуді ұсынады.

МАҚАЛАНЫ ТОЛЫҚ ОҚУ

СЕМИНАР ЕРЕУІЛГЕ ШЫҒУ ҚҰҚЫҒЫ: ЕЛДЕР БОЙЫНША ШОЛУ

10–11 қыркүйекте Брюссельде өткен Right to Strike National Profiles жобасының екінші жыл сайынғы семинарында Maqsut Narikbayev University қауымдастырылған профессоры Никита Лютов Орталық Азияда ереуілге шығу құқығын құқықтық реттеудегі өзгерістер туралы баяндама жасады.

ТОЛЫҒЫРАҚ

СЕМИНАР ОРТАЛЫҚ АЗИЯДАҒЫ КҮТІМ ЭКОНОМИКАСЫ СЕМИНАРЫ

29–30 қазанда Алматыда өткен Экономикадағы күтім саласына арналған Орталық Азия семинарында Никита Лютов күтім көрсету саласындағы жұмыскерлерді жұмыс орнындағы зорлық-зомбылық пен құдалаудан қорғау туралы баяндама жасады. Ол Қазақстанның құқықтық нормаларын халықаралық еңбек стандарттарына сәйкестендіру қажеттігін атап өтті.

КОНФЕРЕНЦИЯ KAZAN DIGITAL WEEK

29–31 қазанда өткен Kazan Digital Week форумында Никита Лютов Халықаралық еңбек ұйымының платформалық жұмыспен қамту туралы жаңа конвенциясы және ЕАЭО елдерінің құқықтық нормалары жөнінде баяндама жасады. Ол «Еңбек және онымен байланысты құқықтық қатынастар жүйесіндегі цифрлық технологиялар» секциясында сөз сөйледі.

ҒЫЛЫМИ ЖАРИЯЛАНЫМДАР МЕН ЖЕТІСТІКТЕР

ГУЛЬФИЯ КУЧУМОВА

ASSOCIATE PROFESSOR MNU

ДИНАРА МУХАМЕДЖАНОВА

ASSOCIATE PROFESSOR MNU

2026 жылғы 27–28 қазанда Астанадағы Nazarbayev University-де жоғары білім сапасын арттыруға бағытталған серіктестік мәселелеріне арналған International Teaching Conference 2026 халықаралық конференциясы өтті. Maqsut Narikbayev University өкілдері Гүлфия Кучумова мен Динара Мұхамеджанова Қазақстанда зерттеуге негізделген педагогикалық білім беруді дамыту туралы бірлескен баяндама жасады. Гүлфия Кучумова сондай-ақ цифрлық оқыту, инновациялар және ғылыми деректерге негізделген оқыту секциясына модераторлық етті.

МАҚАЛАНЫ ТОЛЫҚ ОҚУ

ГРАНТТАР ЖӘНЕ ЗЕРТТЕУ МҮМКІНДІГІ

ШВЕЙЦАРИЯ ҮКІМЕТІНІҢ 2027–2028 ЖЫЛДАРҒА АРНАЛҒАН

Өтінім беру мерзімі: **2026 жылғы 27 қараша, 23:59 CET**
Ұзақтығы: **Тағылымдама 6–12 ай, PhD 36 айға дейін**
Университет: **Швейцариядағы ЖОО немесе ғылыми институт**
Кімдерге арналған: **Ғылыми жетекшінің қолдауы бар магистрлер**

Сипаттама: Зерттеу тағылымдамасы немесе докторантура. Басталуы 2027 жылғы 1 қыркүйек

Қаржыландыру: Айына CHF 2 450, медициналық сақтандыру және тұрғын үй депозитіне CHF 600

Грант туралы толық ақпарат

JAPAN FOUNDATION — JAPANESE STUDIES FELLOWSHIP 2027

Өтінім беру мерзімі: **2026 жылғы 1 желтоқсан, 13:00 JST**
Ұзақтығы: **21–89 күн немесе 4–12 ай**
Университет: **Japan Foundation және Жапониядағы қабылдаушы ұйым**
Кімдерге арналған: **PhD иегерлері және оқу курстарын аяқтаған докторанттар**

Сипаттама: Жапонияны гуманитарлық және әлеуметтік ғылымдар тұрғысынан зерттеу

Қаржыландыру: Әуе билеттері, ай сайынғы стипендия және қосымша төлемдер

Грант туралы толық ақпарат

ГРАНТТАР ЖӘНЕ ЗЕРТТЕУ МҮМКІНДІГІ

GATES CAMBRIDGE SCHOLARSHIP 2027

Өтінім беру мерзімі: **2026 жылғы 8 желтоқсан немесе 2027 жылғы 6 қаңтар, 23:59 GMT, бағдарламаға қарай**
Ұзақтығы: **Оқу мерзіміне сай, PhD төрт жылға дейін**
Университет: **Кембридж университеті**
Кімдерге арналған: **Ұлыбританиядан өзге елдердің азаматтары**

Сипаттама: Магистратура мен докторантурада оқуға арналған стипендия

Қаржыландыру: Оқу, тұру, әуе билеттері, виза және медициналық алым

Грант туралы толық ақпарат

HUMBOLDT RESEARCH FELLOWSHIP

Өтінім беру мерзімі: **2026 жылғы 15 қарашада ашылады, аяқталу күні белгісіз**
Ұзақтығы: **Постдоктарға 6–24 ай, тәжірибелі зерттеушілерге 6–18 ай**
Университет: **Германиядағы қабылдаушы ЖОО немесе институт**
Кімдерге арналған: **PhD алғанына 4 жыл толмаған постдоктар және 12 жыл толмаған тәжірибелі зерттеушілер**

Сипаттама: Қабылдаушы ғалымның қолдауымен жеке зерттеу жүргізу

Қаржыландыру: Санатына қарай айына €3 000 немесе €3 600, қосымша төлемдер қарастырылған

Грант туралы толық ақпарат

ITEC — ҮНДІСТАНДАҒЫ ҚЫСҚА КУРСТАР

Өтінім беру мерзімі: **Курсқа байланысты**
Ұзақтығы: **Курсқа байланысты**
Университет: **Үндістанның ЖОО мен ITEC оқу орталықтары**
Кімдерге арналған: **25–45 жастағы, бес жыл тәжірибесі бар, жұмысқа қажетті ағылшын тілін меңгерген мамандар**

Сипаттама: Біліктілікті арттыру курстары. Оқытушылар өтінімді ЖОО арқылы береді

Қаржыландыру: Оқу, әуе билеттері, тұру, стипендия, кітаптар және оқу сапарлары

Грант туралы толық ақпарат

БҰҰ-НЫҢ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚҰҚЫҚ СТИПЕНДИЯСЫ

Өтінім беру мерзімі: **2027 жылға жарияланған жоқ**
Ұзақтығы: **2027 жылдың жазы**
Университет: **БҰҰ және Гаага халықаралық құқық академиясы**
Кімдерге арналған: **Халықаралық құқық мамандары, әсіресе мемлекеттік қызметшілер мен оқытушылар**

Сипаттама: Гаагадағы Бейбітшілік сарайында халықаралық құқық бойынша дәрістер мен семинарлар

Қаржыландыру: Әуе билеттері, тұру, сақтандыру, тіркеу жарнасы, материалдар және стипендия

Грант туралы толық ақпарат

ГРАНТТАР ЖӘНЕ ЗЕРТТЕУ МҮМКІНДІГІ

БҰҰ-НЫҢ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚҰҚЫҚ КУРСЫ

Өтінім беру мерзімі: **2027 жылға жарияланған жоқ**
Ұзақтығы: **Шамамен 3,5 апта**
Университет: **БҰҰ және ЭСКАТО, Бангкок**
Кімдерге арналған: **АТР, соның ішінде Қазақстан заңгерлері. Халықаралық құқықта тәжірибе және еркін ағылшын тілі қажет**

Сипаттама: Халықаралық құқық бойынша өңірлік курс

Қаржыландыру: Қаржыландырылатын қатысушыларға әуе билеттері, тұру, сақтандыру, материалдар және стипендия

Грант туралы толық ақпарат

MIND ANALYTICAL REPORT

Университеттер инновацияның қозғаушы күші ретінде: Қазақстандағы жоғары білімнің рөлін қайта пайымдау. Есеп ғылымға жұмсалған қаражат пен инновациялық нәтижелер арасындағы алшақтықты талдайды. 2024 жылы ҒЗТКЖ шығыстары ЖІӨ-нің 0,16%-ын құрады, ал ЭЫДҰ орташа көрсеткіші 2,7%. Зерттеуде қаржыландыру, зияткерлік меншік, технологиялар трансфері және университет автономиясы қарастырылып, үш кезеңді реформалар ұсынылады.

Толық есепті оқу

Автор: Төлегенов Б.

